

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/297/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714203963
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6714203963.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci žalobcu: L. L., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. N. XXXX/XX, XXX XX K., občan SR, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 684,30 € s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 6C/40/2014-48 zo dňa 20. 11. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 6C/40/2014-48 zo dňa 20. 11. 2014 z r u š u j e a
vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 684,30 € spolu s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 23. 07. 2013 do zaplatenia, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 541,41 € na účet právneho zástupcu žalobcu, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa návrhom domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 664,30 €, neskôr túto sumu upravil na 684,30 € s úrokom z omeškania od 23. 07. 2013 do zaplatenia. Žalobca sa domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že na základe úverových zmlúv č. 8200022534 zo dňa 09. 06. 2009 a č. 8200026573 uzavretej dňa 14. 12. 2009 došlo zo strany žalovaného k poskytnutiu finančných prostriedkov vo výške 663,38 € a vo výške 1 493,73 €, z ktorých však mu bolo reálne vyplatených pri prvej zmluve 490,70 € a pri druhej zmluve 143,79 €. Reálne tak mu boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 634,56 €. Keďže zmluvy o spotrebiteľských úveroch neobsahovali obligatórne náležitosti vznikol žalovanému nárok len na vrátenie ním poskytnutých istín vo výške 490,77 € a 143,79 € bez úrokov a poplatkov. Žalobca uhradil na účet žalovaného sumu 224,78 € a 1 094,08 €, teda spolu 1 318,86 €, čo je o 684,30 € viac než na čo mal podľa žalobcu žalovaný nárok. Žalovaný žiadal návrh zamietnuť.

3. Súd prvej inštancie posúdil nárok v súlade s § 39, § 41, § 52 ods. 1, § 53 ods. 2, 5, § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa § 4 ods. 2, 3 zák. č. 258/2001 Z. z., podľa § 451 ods. 1, 2, a § 456 Občianskeho zákonníka.

4. Na základe skutkového stavu súd prvej inštancie zistil, že účastníci uzatvorili zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré však neobsahujú údaje v súlade so zákonom č. 258/2001 Z. z. a to údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Súd prvej inštancie uviedol, že na základe spotrebiteľskej zmluvy č. 8200022534 bola schválená výška úveru 663,83 €. Na účet žalobcu bola reálne pripísaná len suma 556,10 €, dňa 09.06.2009. Rozdiel súm si žalovaný stiahol z titulu poplatkov.

5. V prípade druhého úveru č. 8200026573 mal byť žalobcovi schválený a poskytnutý úver vo výške 1 493,73 €, na jeho účet bola pripísaná suma 1 345,85 € a rozdiel si žalobca opäť zaúčtoval z titulu ním uvádzaných poplatkov.

6. Súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie predstavujúce výšku rozdielu medzi žalobcom zaplatenou sumou 1 318,86 € a žalovaným reálne poskytnutej sumy 634,56 €. Zároveň priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania. Súd prvej inštancie tiež poukázal na zle uvedenú RPMN pri úvere č. 8200022534 a na skutočnosť, že v úveroch nebola uvedená konečná splatnosť v spotrebiteľských úveroch, nakoľko z dôvodovej správy k zákonu č. 568/2007 Z. z. vyplýva, že sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov, ktorými sú dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia splátok, výška a počet splátok. Bolo preto povinnosťou dodávateľa tohto úveru, aby uvedené vstupné údaje matematicko-logickými operáciami premietol do konkrétneho časového údaju, ktorý bude konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru predstavovať.

7. O trovách konania súd prvej inštancie súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 OSP.

8. V súlade s § 204 zákona č. 99/1963 Zb. účinného do 30. 06. 2016 (ďalej len OSP) proti rozsudku podal odvolanie žalovaný. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že súd návrh zamietne, resp. rozhodnutie zruší a vráti veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Žalovaný v odvolaní namietal právne posúdenie výšky úveru, resp. to aký úver bol poskytnutý. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. Obdo V 47/2001, z ktorého vyplýva, že zmluvu o úvere charakterizuje záväzok veriteľa poskytnúť v prospech dlžníka peňažné prostriedky v určitej výške a záväzok dlžníka poskytnuté prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Naplnenie úverového vzťahu nie je podmienené priamym plnením dlžníkovi v hotovosti alebo bezhotovostným plnením na jeho účet v peňažnom ústave, ale poskytnutie peňažných prostriedkov môže mať aj formu plnenia záväzkov dlžníka priamo jeho veriteľovi v hotovosti alebo na jeho účet v peňažnom ústave. Súd prvej inštancie pri zisťovaní výšky úveru sa zaoberal výslovne len vyplatenou sumou na účet žalobcu. Pokiaľ ide o dohodu o poskytnutí služby ide o dobrovoľne uzatvorené zmluvné ujednanie, pričom cena tohto sa nezarátava do RPMN. Odvolateľ poukázal na to, že dohoda o poskytnutí služby poskytnúť odklad splatnosti maximálne troch splátok a záväzok dlžníka zaplatiť odplatu za túto sumu je samostatným dojednaním účastníkov. Uzavretie dohody zavádza úpravu, ktorá je výhodnejšia proti stavu, kedy nedošlo k takejto zmluvnej úprave. Ide o dohodu o poskytnutí právnej služby, ktorej vznik nie je podmienený zmluvou o RÚ. Aj v prípade žalobcu bolo uzavretie dohody slobodné a dobrovoľné, vedel o jej význame, ako aj o právach a povinnostiach z nej vyplývajúcich.

10. Odvolateľ poukázal na to, že pri vzniku zmluvného vzťahu došlo k započítaniu iných záväzkov, na ktorom sa výslovne zmluvné strany dohodli a uvedené je plne obsiahnuté v bode 5 Zmluvy, kde dlžník uviedol, že žiada započítať svoj záväzok a číslo zmluvy. Potom suma úveru bola pri úvere č. 8200026573 vo výške 1 493,73 € a pri zmluve č. 8200022534 vo výške 663,88 €.

Zákon nevyžaduje, aby jednotlivé strany tvoriace listinu o právnom úkone boli samostatne podpísané (listy). Z čl. 7.1. zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje jeho neoddeliteľnú súčasť, pričom účastníci dohodli mechanizmus vzniku zmluvy.

11. Pokiaľ ide o údaj o konečnej splatnosti úveru, dátum splatnosti poslednej splátky je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, čo tvorí súčasť zmluvy, zmluvy o revolvingovom úvere sú uzatvorené na dobu neurčitú. Konečnú splatnosť úveru (revolvingu) je vždy možné určiť ak dôjde k poskytnutiu úveru, vtedy dlžník vie kedy je konečná splatnosť úveru.

12. Údaj konečná splatnosť úveru predstavuje tzv. informačnú náležitosť, t. j. kedy má byť úver za predpokladu dodržania zmluvy uhradený. V čl. 4.6. zmluvných dojednaní sa uvádza, že úver je po každom revolvingu splatný podľa nového splátkového kalendára, s ktorým bude dlžník oboznámený. Náležitosti sú uvedené v oznámení veriteľa o schválení úveru. Zákon nevyžaduje rozpisovanie splátok na časť istiny, úroku, prípadne iných poplatkov, ktoré by v nej mali byť zahrnuté, to nemá oporu v žiadnom zákone. Aj pri výpočte RPMN sa berie do úvahy výška dohodnutej splátky a nehovorí o výške splátky úroku, splátky istiny, splátky ostatných poplatkov.

13. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že skutočná výška úveru bola vo výške 490,77 € a 143,79 € po zrazení z istín poplatkov za odplatu. Vyplatené mu bolo 634,56 € a reálne mu bol poskytnutý úveru o 1523,05 € nižší ako mal nárok, preto mal žalovaný nárok na vrátenie len sumy 634,56 €. Uviedol, že predmetný úver neobsahuje konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru (rozhodnutie KS v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19. 09. 2012, KS v Trnave sp. zn. 11Co/124/2012). Zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje údaje o podmienkach upravujúcich čerpanie úveru tak ako to vyžaduje ust. § 4 ods. 2 písm. e), neobsahuje údaje resp. nečlení splátky úveru na termíny istiny, úroku a iných poplatkov (KS v Trenčíne sp. zn. 9Co/401/2012). Zmluva obsahuje väčšie množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a ustanovení, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a zákonom, napr. odplata za poskytnutie úveru vo výške 68,83 % a 68,80 %, čo niekoľkonásobne prevyšuje odplatu obvyklú. Takáto dohoda by bola v rozpore s dobrými mravmi (rozhodnutie KS v Prešove z 28. 09. 2011). Vzhľadom na uvedené navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. Pokiaľ ide o uzavretie dohody o poskytnutí služby, žalobca toto podpísal v nevedomosti, nedokázal posúdiť kvalitu predmetnej zmluvy. Ako bežný spotrebiteľ nemohol vedieť aké následky spôsobuje uzavretie takejto dohody.

14. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu nevyjadril.

15. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. (ďalej len CSP), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

16. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa ustanovenia § 379 a § 380 CSP, prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil v súlade s § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v súlade s § 391 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento dôsledok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

18. Povinnosťou všeobecného súdu bolo v súlade s § 157 ods. 2 OSP náležite odôvodniť svoje rozhodnutie. Všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe nich dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľne racionálne v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. V prípade, keď sú právne závery v nesúlade, so zistenými skutkovými zisteniami, alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods., 1 Ústavy SR, či čl. VI ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

19. Preskúmaním odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia.

20. V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľských zmlúv, a to nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Občiansky zákonník upravuje spotrebiteľské zmluvy v ustanoveniach § 52 a nasl., ktoré je možné označiť za všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Účastníci uzatvorili zmluvy o spotrebiteľských úveroch, správne potom súd skúmal náležitosti zmlúv v súlade so zákonom č. 258/2001 Z.z..

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že je viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania. Žalovaný v odvolaní vo vzťahu k záverom súdu prvej inštancie na základe, ktorých súd rozhodol, namietal nesprávne posúdenie výšky úveru a tiež skutočnosť, že zmluva nie je bez úrokov a bez poplatkov, z dôvodu, že neabsentuje údaj o konečnej splatnosti úveru, mal za to, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti

podľa odseku 2, § 4 zákonom č. 258/2001 Z.z.. sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, len ak neobsahuje súčasne jednotlivé náležitosti uvedené v § 4.

22. Odvolací súd udáva, že je potrebné zdôrazniť, že Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru, pričom následkom za porušenie, čo i len jednej povinnosti poskytovateľom úveru uviesť zákonom vyžadované náležitosti v zmluve, je tak ako správne uviedol súd prvej inštancie, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve o úvere č. 8200022534, tak ako správne konštatoval súd prvej inštancie nie je uvedený údaj o konečnej splatnosti úveru. Oznámenie veriteľa o schválení úveru nemožno považovať za odstránenie prípadných nedostatkov v obsahu zmluvy, keďže ide o jednostranný úkon. Odvolací súd udáva, že neobstojí argument žalovaného uvedený v odvolaní, že údaj o konečnej splatnosti úveru sa dá vyvodiť. V opačnom prípade by bola zákonná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere o tomto údají ustanovená nadbytočne. Výklad ponúkaný žalovaným je v priamom rozpore s jazykovým znením právnej normy, pretože ak by zákonodarca považoval za postačujúce uviesť v zmluve údaje, z ktorých sa dajú iné informácie zistiť, alebo vypočítať, tak by to tak uviedol. Nie je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, ak žalovaný predkladá spotrebiteľovi zmluvy, ktoré vyžadujú na zistenie podstatných otázok splácania úveru výpočty. Pokiaľ ide o zmluvu č. 8200026573 nebola súdu predložená, preto nie je možné preskúmať závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k tvrdeniam odvolateľa., Oznámenie veriteľa o schválení úveru č. 8200026573 nemožno považovať za hodnoverný údaj o obsahu zmluvy, keďže ide o jednostranný úkon.

23. Nepreskúmateľným je rozhodnutie súdu prvej inštancie, z dôvodu, že sa v odôvodnení rozhodnutia nevyšporiadal so skutkovými zisteniami vo vzťahu k jeho záverom o tom, v akej výške bol poskytnutý úver. Je správne tvrdenie žalobcu, že naplnenie úverového vzťahu nie je podmienené priamym plnením dlžníkovi v hotovosti, môže ísť aj o bezhotovostné plnenie na jeho účet v peňažnom ústave, alebo poskytnutie peňažných prostriedkov môže mať aj formu plnenia záväzkov dlžníka priamo jeho veriteľovi v hotovosti alebo na jeho účet v peňažnom ústave. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie pri zisťovaní výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal len z vyplatenej sumy na účet žalobcu. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia neuviedol, ako posúdil dojednanie o poskytnutí služby (bod 8 Zmluvy), keď časť poskytnutých finančných prostriedkov z úveru mala byť započítaná na záväzok žalobcu z tohto dojednania. Posúdenie dôvodu plnenia je pritom rozhodujúce pre posúdenie výšky bezdôvodného obohatenia.

24. Na základe toho, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Bude úlohou súdu prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia posúdiť skutočnosti rozhodujúce pre uplatnený nárok t.j. či na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu a v akej výške. Dôkazné bremeno preukázania, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného a v akej výške je na žalobcovi. Predpokladom pre správne rozhodnutie súdu je vysporiadať sa so skutočnosťami, či došlo k uzavretiu zmluvných vzťahov platne, s akým obsahom (a to vrátane zmluvy č. 8200026573), v akom rozsahu došlo k plneniu. Odvolací súd poukazuje na to, z obsahu zmluvy č. 8200022534, nie je zrejmé, či došlo ku konsenzu pri uzatváraní zmluvy, keď je rozpor medzi návrhom zmluvy (bod 5) a akceptáciou zmluvy (bod 6, resp. oznámením veriteľa o schválení úveru), naviac sa v zmluve uvádza RPMN ako predpokladaná, pričom zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje ako obsahovú náležitosť presné uvedenie RPMN. V prípade, že okresný súd zistí, že došlo k riadnemu uzatvoreniu písomných zmlúv, vysporiada sa tiež s neprijateľnosťou resp. prijateľnosťou dohody o poskytnutí služby, tak ako je upravená v bode 8.. Pre správne rozhodnutie súd prvej inštancie musí súd tiež ustáliť v akej výške bolo žalobcovi poskytnuté plnenie zo strany žalovaného, pričom zohľadni skutočnosť, že naplnenie úverového vzťahu nie je podmienené len priamym plnením dlžníkovi v hotovosti, môže ísť aj o bezhotovostné plnenie na jeho účet v peňažnom ústave, alebo poskytnutie peňažných prostriedkov môže mať aj formu plnenia záväzkov dlžníka priamo jeho veriteľovi v hotovosti alebo na jeho účet v peňažnom ústave, a či a v akej výške plnil žalobca žalovanému naviac, t.j. bezdôvodne.

26. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia vysvetlí svoj myšlienkový postup s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti a ním prijatý právny záver.

27. Odvolací súd s § 379 CSP zrušil aj závislý výrok o náhrade trov konania.

28. V súlade s § 396 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

29. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).